Stručná história elektronickej hudby

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Pavel Sekerák	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2022)	Pavel Sekerák

O knihe

Jednoduchá publikácia, ktorá si kladie za cieľ priblížiť históriu elektronickej hudby širšiemu publiku. Jedná sa o stručné zhrnutie azda najdôležitejších faktorov a udalostí, ktoré sprevádzali vývoj elektronickej hudby od jej ranných počiatkov až dodnes. Okrem toho v nej nájdete aj opis vybraných hudobných štýlov, ako je napríklad techno, chill-out, alebo suomisaundi.

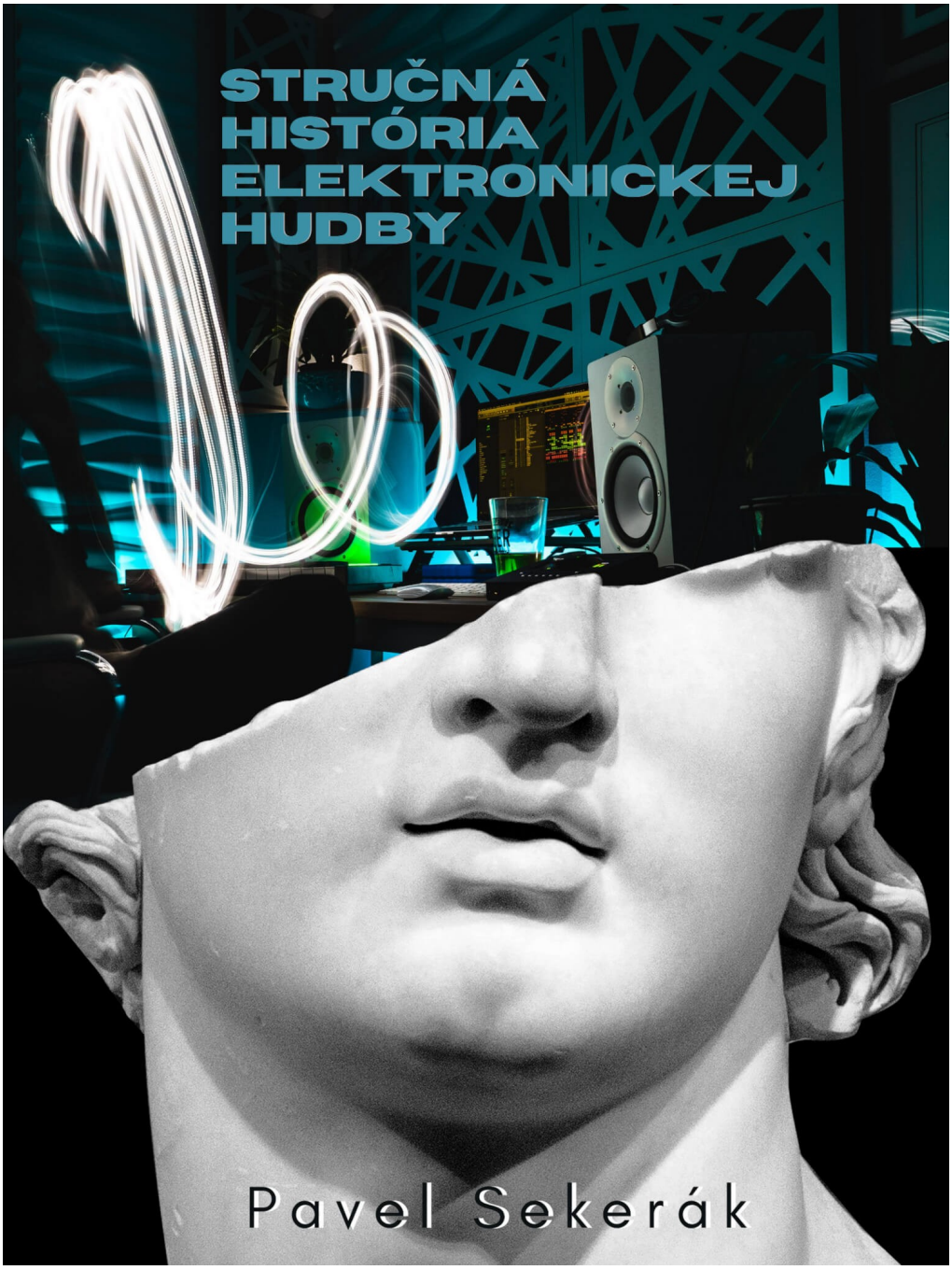

Obsah

Stručná história elektronickej hudby....1
O knihe....2
Obsah....3
Na úvod....4
História elektronickej hudby....5
Techno....10
Chill-out....13
Suomisaundi....16
Electroclash....18

Na úvod

Som presvedčený o tom, že sa nenájde na Zemi človek, ktorý by nemal rád hudbu.

Milovať hudbu však neznamená pre každého to isté. Existuje mnoho hudobných žánrov, či štýlov. Mne je z tej obrovskej hromady najmilšia Elektronická tanečná hudba – skrátene EDM.

Zatiaľ čo termín EDM rezonuje v médiách hlavne v posledných niekoľkých rokoch, elektronická a aj elektronická tanečná hudba sú tu po celé desaťročia. Preto by bolo z naivné chcieť opísať do detailov úplne všetko. Ak by som to urobil, také dielo by malo rozsah niekoľkých poriadne hrubých zväzkov.

Na najbližších stranách sa pokúsim čo najstručnejšie opísať vývoj prvých elektronických hudobných nástrojov či elektronickej hudby ako takej a tiež stručnú charakteristiku niektorých hudobných štýlov.

Pre bližšie pochopenie doporučujem venovať pozornosť aj informáciám ukrytým v hypertextových odkazoch. Vybral som najmä tie, ktoré som považoval za najzaujímavejšie.

Verím, že to bude poučné čítanie.

História elektronickej hudby

Elektronická hudba je akýmsi pokračovaním mechanickej hudby. Prvý elektronický nástroj “hudobný telegraf” vynašiel Elisha Gray v roku 1876. V nasledujúcich desaťročiach priniesol aj ďalšie podobné vynálezy v tejto oblasti a získal viac ako 70 patentov. Spočiatku boli považované za kuriozity a nevenovala sa im väčšia pozornosť. Dnes je Gray považovaný za otca moderného syntetizátora.

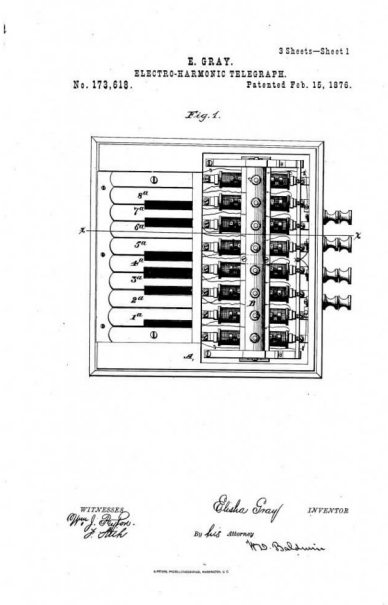
E. GRAY.
ELECTRO-HARMONIC TELEGRAPH.
No. 173,618. Patented Feb. 15, 1876.
Fig. 1.
WITNESSES:
INVENTOR

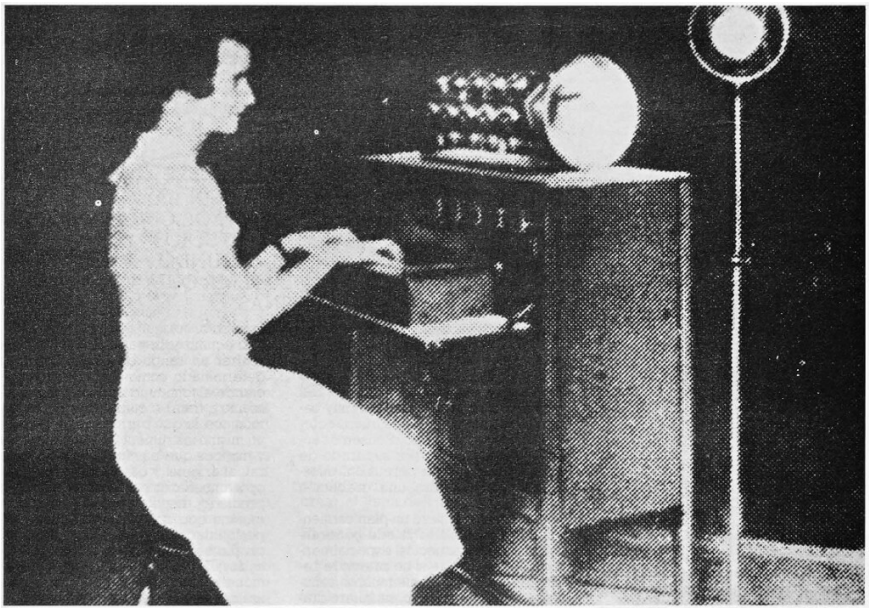

V roku 1907 Ferruccio Busoni publikoval svoje teoretické dielo: Entwurf einer neuen Ästhetik der Tonkunst (Náčrt novej hudobnej estetiky), v ktorom predpovedá, že hudba budúcnosti bude založená na rozdelení oktávy na viac než dvanásť tónov. Jeho filozofia, že „Hudba sa zrodila slobodná a získanie slobody je jej osudom.“, hlboko ovplyvnila jeho študentov, najmä Percyho Graingera a Edgarda Varèsa, ktorí neskôr zohrali významnú úlohu v rozvoji hudby 20. storočia. Predvídal tiež vývoj elektronických hudobných nástrojov a ich vplyv na vznik nových trendov v súčasnej hudbe. Prvý koncert “hudby budúcnosti” („Art of Noises”) sa konal v roku 1914 v Miláne. 12.6.1926 rádio WRNY New York odvysielalo prvé rozhlasové vysielanie elektronického prístroja. Ralph Christman v ňom zahral skladby z klasického repertoáru na polyfonický Pianorad, ktorý vytvoril Hugo Gernsback. V roku 1929 bola vytvorená prvá štúdiová nahrávka elektronickej hudby spoločnosťou Studiogesellschaft Elektroakustische für Musik v Darmstadte v Nemecku, s použitím prístrojov, ktoré vytvoril Jörg Mager, medzi inými aj Spherophone. V roku 1939, John Cage vytvoril skladbu Imaginary Landscape #1. Považuje sa za prvú “nonmusical” skladbu, v ktorej sú použité vopred nahrané zvuky. (hrané s dvomi gramofónmi).

V štyridsiatych rokoch došlo k ďalšiemu rozvoju elektronickej hudby. Objavili sa pokusy použiť modernú záznamovú techniku za účelom získania novej hudobnej formy. Používajú sa spracované zvuky hudobných nástrojov, alebo nehudobných zvukov. Priekopníkom nového smeru bol Pierre Henri Marie Schaeffer – francúzsky hudobný skladateľ, známy ako zakladateľ tzv. konkrétnej hudby – musique concrète. Bol prvým, kto použil ako kompozičný prostriedok magnetofónový pás. Jeho význam spočíva v tom, že slovník hudobnej reči rozšíril na zvuky akéhokoľvek pôvodu. Ďalším smerom, ktorým sa elektronická hudba uberala, bolo zameranie sa autorov na generovanie elektronických zvukov v štúdiu a ich následné spracovanie do kompozície. Prvé skladby v tomto štýle elektronickej hudby nahral Karlheinz Stockhausen v rokoch 1953-1954. Boli to Studie I a Studie II. Na vytváranie zvukov sa používali obrovské počítače, azda najznámejšími z nich sú CSIRAC a Mark II. Pre lepšiu predstavu o tom čo to boli za mašiny a ako fungovali, si pozrite nasledujúce poučné videá: CSIRAC a Mark II.

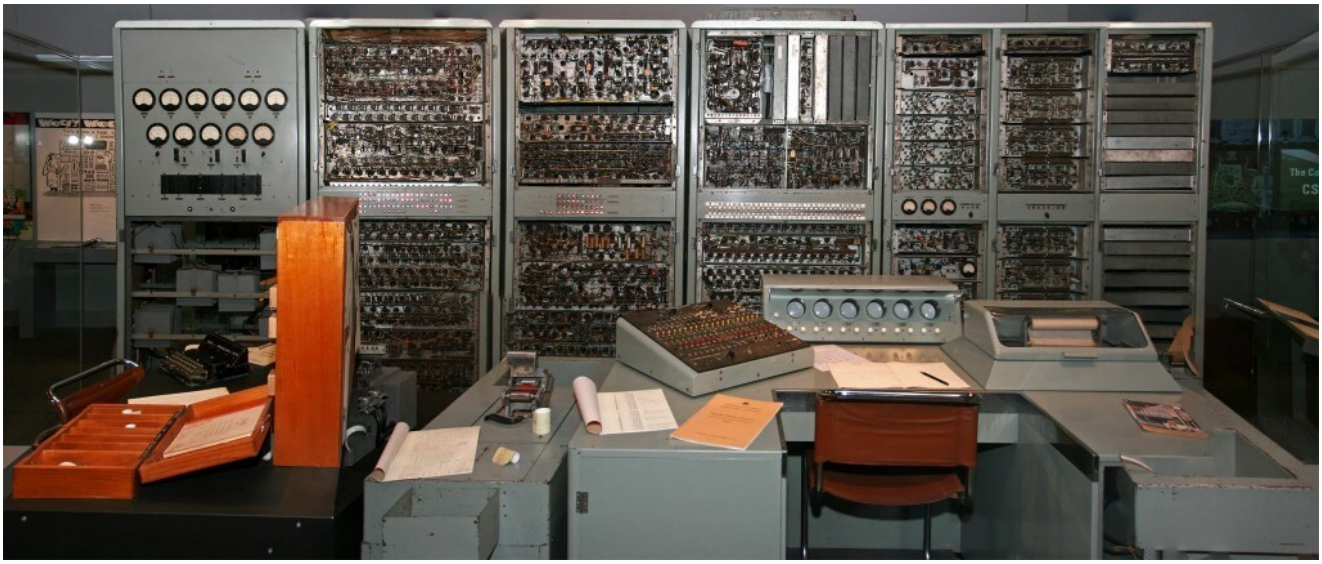

Najvýznamnejší tvorcovia elektronickej hudby od jej počiatkov až do šesťdesiatych rokov boli: Edgar Varese, Maurice Jarre, Karlheinz Stockhausen, Robert Beyer, Luis Baron Otto Luening, Vladimír Ussashevsky, Lajaren Hiller, John Cage, Luigi Nono a ďalší. Patria ku nim aj Fyzik Werner Meyer-Eppler, zvukový inžinier Robert Beyer, technik Fritz Enkel a skladateľ Herbert Eimert, ktorí v roku 1951 založili s pomocou NWDR v Kolíne, Das Studio für elektronische Musik. Prvý verejný koncert sa konal 26. mája 1953 v Kolíne nad Rýnom po názvom “Neuen Musikfest 1953”. Na rozdiel od “konkrétnej hudby” sa snažili zachytiť elektronicky generované zvuky a dôkladne ich vedecky analyzovať pomocou Fourierovej analýzy. V roku 1963 spracoval Eimert dielo s názvom “Einführung in die elektronische Musik” – „Úvod do elektronickej hudby”.

Bol to skôr vedecký výskum než hudba tak ako ju vnímame dnes. O tú sa však pokúsili už koncom 50. rokov v laboratóriách Philips v holandskom Eindhovene. A je to až neuveriteľné, ale vzniklo tam niekoľko na tú dobu skutočne pokrokových skladieb. Napríklad „Song of the Second Moon“ (1957). A zaujímavý je aj spôsob, akým tieto

skladby vznikali. Tvoriť elektronickú hudbu v 50. a 60. rokoch nebolo vôbec jednoduché.

Boli ku tomu potrebné obrovské, drahé a príliš zložité zariadenia. Všetko sa však zmenilo v roku 1964, keď svetlo sveta uzrel legendárny syntetizátor Moog! Technologický vývoj, ktorý viedol k vytvoreniu tohto syntetizátora bol vynález tranzistora. To umožnilo vedcom ako Robert Arthur Moog vybudovať elektronické hudobné systémy, ktoré boli podstatne menšie, lacnejšie a oveľa spoľahlivejšie ako u starších elektrónkových systémov. V roku 1970 sa na trhu objavil prvý prenosný syntetizátor Minimoog. Syntetizátor sa stal dostupným a začalo ho používať čoraz viac hudobníkov.

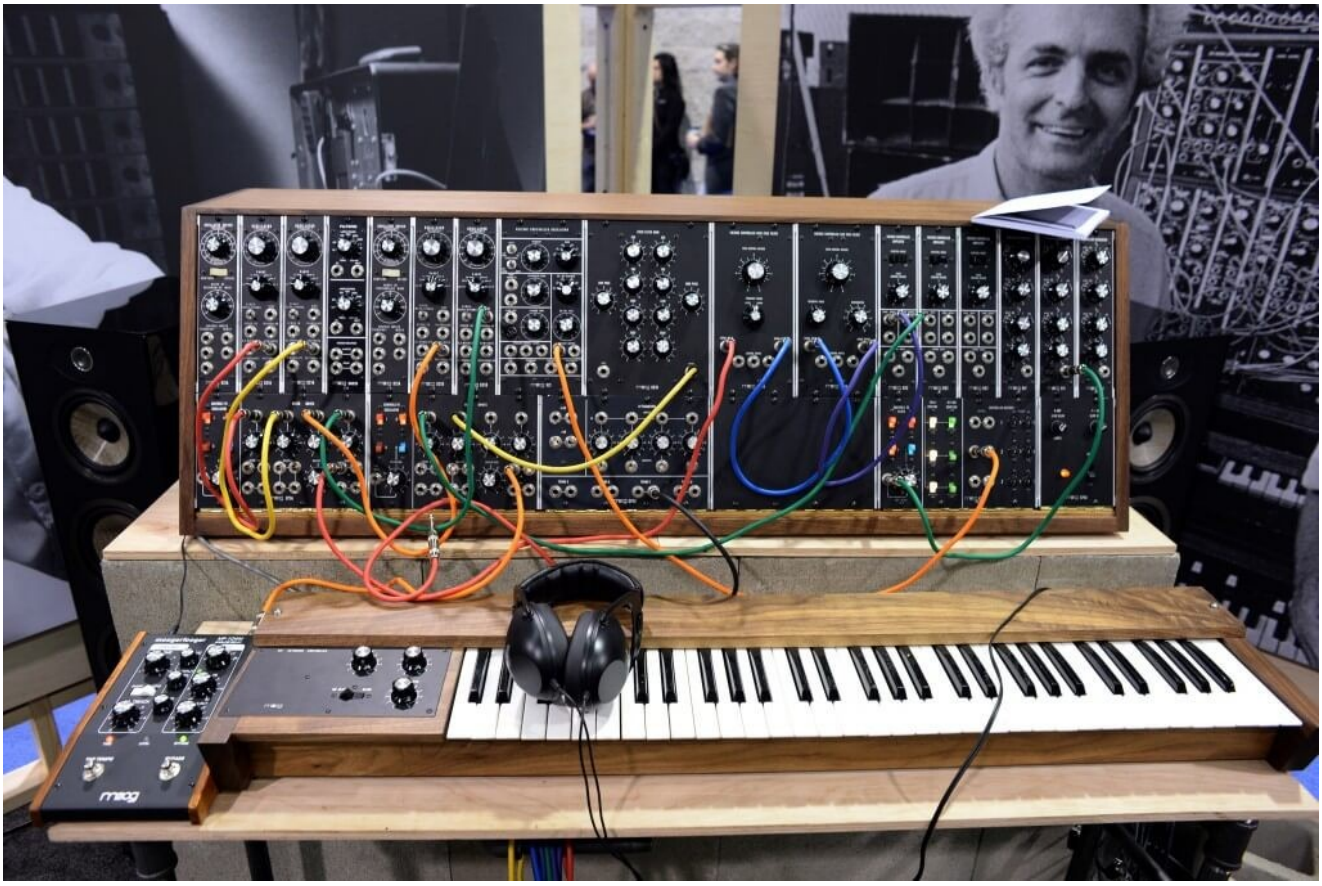

V 70. rokoch začala elektronická hudba prenikať do masovej kultúry. Nahrávka Hot Butter – “Popcorn“ z roku 1972 sa stáva prvým hitom v histórii elektronickej hudby. V roku 1974 vydala kapela Tangerine Dream album Phaedra. Bol to prvý album elektronickej hudby, ktorý sa dostal do povedomia širšieho publika. Vo Veľkej Británii sa nečakane umiestnil na 15. priečke v rebríčku albumov. V roku 1976 vydal Jean Michel Jarre album Oxygene. Ďalšie albumy z tohto obdobia, ktoré dosiahli úspech v médiách boli Autobahn (1974) a Die Mensch–Maschine (1978) od Kraftwerk. V polovici 70. rokov zaznamená veľký vzostup aj DJing a to hlavne vďaka jedinečnému gramofónu Technics SL-1200. V roku 1977, diskdžokej Tom L. Lewis predstavil Disco Bibliu (neskôr premenovanú Disco Beats), ktorá zverejnila diskotékové hity zoradené podľa úderov kopáka za minútu (BPM). V súčasnej dobe je BPM spravidla uvádzané pri kaž-

dej skladbe. V roku 1980 predstavila firma Roland Corporation svoj nový programovateľný bicí automat Roland TR-808. S cenou cca 1000,-$ bol oveľa lacnejší ako jeho konkurent Linn LM-1 Drum Computer, vyvinutý firmou Linn Electronics Inc., ktorý stál až 5000,-$. Aj vďaka tomu ho úspešne používalo veľké množstvo hudobníkov rôznych žánrov. V roku 1983 je predstavený štandard MIDI – Musical Instrument Digital Interface. Tento protokol umožňoval komunikáciu hudobných zariadení s počítačom alebo iným zariadením. Prvý nástroj, ktorý mal experimentálne nainštalované MIDI rozhranie, bol syntetizátor Yamaha DX1 (1980) – predok dnes už klasického DX7 (1983). Obrovský význam pre ďalší vývoj elektronickej hudby má bezpochyby basový syntetizátor Roland TB-303. Pôvodne bol uvedený na trh ako sprievodný basový nástroj pre sólových gitaristov. Ale v roku 1985 objavil Nathan Jones (DJ Pierre, Phuture) z Chicaga jeho skrytý potenciál. Charakteristické "cvrlikanie" TB-303 spôsobené samotným kmitaním filtra sa stalo základom pre nový hudobný žáner – Acid House, a začalo revolúciu v hudbe, a to nielen v elektronickej podobe.

Od 80. rokov už elektronické zvuky v populárnej hudbe trvalo dominujú. Vzniká mnoho nových žánrov. V Európe sú to najmä Electro-pop, Synth-pop, Italo-disco a podobne. V zámorí dominujú Techno a House. Na začiatku 90. rokov sa čisto elektronická tanečná hudba, najmä v Európe a Japonsku, stáva súčasťou hlavného prúdu hudobnej scény. V kontinentálnej Európe je to najmä Eurodance, ale čoraz populárnejší je House, Trance a Techno. V Anglicku vznikajú, pod vplyvom britských hudobných producentov, kombináciami rôznych hudobných štýlov, nové žánre ako napr. Dancehall, Dub, či Drum&bass a neskôr i Dubstep. Druhou dôležitou krajinou pre rozvoj elektronickej tanečnej hudby bolo Nemecko, a to najmä Berlín. Bola to doba legendárnych festivalov Love Parade a Mayday. Pod vplyvom nemeckej elektronickej hudby vznikli v Holandsku štýly ako sú Hardcore, Rave a Hardstyle.

Elektronická tanečná hudba v prvom desaťročí 21. storočia, a to najmä v druhej polovici dekády, začala získavať čoraz väčšiu popularitu. Prvky elektronickej tanečnej hudby a elektronickej hudby všeobecne sú stále viac viditeľné i v populárnej hudbe. Jedným z dôvodov pre rast popularity elektronickej hudby je aj rýchly rozvoj výpočtovej techniky a tiež internetu, ktorý výrazne uľahčil prístup k hudbe mimo hlavného prúdu. Vyspelé technológie, ako sú napríklad počítače, syntetizátory či hudobný softvér sú teraz ľahko dostupné, a tak môže elektronickú hudbu počúvať či tvoriť takmer ktokoľvek. V porovnaní s 50. či 60. rokmi minulého storočia je to teda obrovský rozdiel. Podľa niektorých zdrojov existuje už viac než 120 rôznych štýlov elektronickej hudby. Každý z nich má svoje presné charakteristiky a svoje publikum. V ďalších kapitolách opíšem aspoň niekoľko z nich.

Techno

Ako techno býva médiami často nesprávne označovaný štýl freetekno. Freetekno je v porovnaní s klasickým technom znateľne rýchlejšie (tempo väčšinou sa pohybuje v rozmedzí 160 – 240 BPM) a používa drsnejšie zvuky, najmä výrazne skreslený basový rytmus. Dá sa povedať, že freetekno je pre bežného poslucháča ešte menej stráviteľné ako techno. Freetekno scéna je silná subkultúra fungujúca na DIY princípoch. Tento štýl sa teší veľkej popularite napríklad vo Francúzsku a v Českej Republike. Do povedomia verejnosti sa dostal najmä vďaka najväčšiemu českému freetekno festivalu Czechtek, ktorý často sprevádzali nepokoje a strety s políciou či úradmi. Freetekno scéna má korene v prvej polovici 90. rokov v Anglicku. Pri jej zrode stál soundsystém Spiral Tribe. Ten usporiadal niekoľko free parties, ktoré vyvrcholili v roku 1992 Castlemorton Common Festivalom. Táto akcia prilákala 30 000 návštevníkov a je označovaná ako najväčší free festival od Stonehenge Free Festivalu, ktorý prebiehal v rokoch 1972 – 1984. Castlemorton bol priamou príčinou zavedenia faktického zákazu free parties prísným zákonom Criminal Justice and Public Order Act 1994 a uväznenia trinástich členov Spiral Tribe. Po prepustení na slobodu v roku 1994 sa Spiral Tribe presunuli do európskych krajín, kde usporiadali množstvo free parties a “teknivalov”. V júli 1994 usporiadali Spiral Tribe prvý Teknival v ČR, ktorý sa od tej doby konal každoročne až do roku 2006 (od roku 1999 pod názvom CzechTek).V druhej polovici 90. rokov vzniklo niekoľko českých soundsystémov, mezi prvými boli Cirkus Alien, Mayapur a Technical Support. Po roku 2000 začala freetekno scéna rýchlo rásť a soundsystémy sa čoskoro počítali na desiatky. V tejto dobe sa tiež freetekno scéna výrazne oddelila od komerčnej scény elektronickej tanečnej hudby, s ktorou bola spočiatku prepojená. Niektoré z prvých soundsystémov boli podľa anglického vzoru kočovné, väčšina ostatných sú však „mestské systémy“ – sú zložené z usadlo žijúcich ľudí, ktorí si užívajú svoju obľúbenú hudbu a životný štýl cez víkendy.

Techno býva často používané ako synonymum pre všetku elektronickú tanečnú hudbu. Techno je však iba jedným zo subžánrov tejto hudby. Medzi ďalšie takéto subžánre patrí napríklad trance (tu je oproti technu kladený silnejší dôraz na melódie a sférické zvuky evokujúce zasnenú atmosféru), house (používa prvky štýlov ako disco, funk alebo soul), rave (v porovnaní s technom rýchlejší a melodickejší) alebo jungle (zatiaľ čo techno rytmy sú väčšinou strohé, jungle je založený na spletitých slučkách bicích), a pod. Nálepkou “techno” býva niekedy označovaná aj podliezavo komerčné hudba, orientovaná na klasické diskotéky (tzv. Eurodance či dancefloor a podobne…). Táto hudba síce využíva niektoré prvky techna, avšak s technom (ani s ďalšími vyššie uvedenými smermi elektronickej tanečnej hudby) nemá prakticky nič spoločného.

Techno je žáner elektronickej tanečnej hudby (EDM), ktorý vznikol v Detroite v Michigane v USA počas druhej polovice 80. rokov. V techno hudbe je (tak ako u väčšiny druhov elektronickej tanečnej hudby) kladený dôraz na výrazný rytmus (založený najmä na monotónnom striedaní úderov basového bubna a hi-hat) a rýchle tempo, pričom prakticky všetky používané zvuky sú generované elektronickými hudobnými nástrojmi a prístrojmi. Hlavný rytmický prvok je najčastejšie v takte 4/4. Tempo je väčšinou medzi 120 až 150 BPM, v závislosti na štýle techna. Podstatou techna je opakovanie určitej hudobnej jednotky, čo v poslucháčovi vyvoláva pocit určitého napätia a dokonca môže vyvolať istý druh extatického tranzu. Techno je väčšinou čisto inštrumentálna hudba, skladby nemajú klasickú štruktúru používanú v popmusic (sloha/refrén), používané zvuky nijak nepripomínajú bežné hudobné nástroje a melódie sa objavujú veľmi zriedka. Kreatívne použitie hudobnej produkčnej technológie, ako sú bicie automaty, syntetizátory a digitálne zvukové stanice sú považované za dôležité aspekty estetiky tejto hudby. Mnoho producentov používa „retro“ elektronické hudobné zariadenia kvôli vytvoreniu autentického techno zvuku. Bicie automaty z 80. rokov ako Roland TR-808 a TR-909.

Za zakladateľa tohto hudobného štýlu bývajú často označovaní detroitskí Dji Derrick May, Juan Atkins, Kevin Saunderson (takzvaní The Belleville Three) a Eddie Fowlkes, ktorý spoločne navštevovali školu Belleville High School. Práve oni začali v polovici 80. rokov v detroitských disco kluboch hrať rytmickú, čisto elektronickú hudbu s tým, že pomocou dvoch gramofónov a mixážneho pultu spájali, (mixovali) a prelínali jednotlivé skladby medzi sebou, čím vznikal nepretržitý ucelený prúd (DJ mix alebo tiež set) techno hudby. Techno vychádza z elektronickej avantgardnej hudby 70. rokov, najmä z tvorby skupín ako sú Kraftwerk, Tangerine Dream, alebo Cabaret Voltaire. Ako každý hudobný žáner, aj techno sa v priebehu desaťročí vyvíja a mení. Vznikajú tak ďalšie nové subžánre. Na počiatku to bolo tzv. Detroit techno. Tu je zopár ukážok: Inner City, Model 500. Na prelome 80. a 90. rokov ovládol tento štýl aj západnú Európu a spolu s ďalšími, vyššie uvedenými variantami elektronickej tanečnej hudby, sa stal veľmi výrazným hudobným a spoločenským fenoménom. Najväčšej obľube sa tešil v Nemecku a Holandsku a Francúzsku. Medzi najznámejších producentov a DJov z 90. rokov patria Westbam, Sven Väth, Emmanuel Top, Laurent Garnier. A tu je niekoľko ukážok od mojich obľúbených interprétov. Takaaki Itoh, Christian Wünsch, Oscar Mulero, Nina Kraviz, Amelie Lens.

Chill-out

Je to podžáner elektronickej hudby a zastrešujúci termín pre niekoľko ďalších štýlov elektronickej hudby, pre ktoré je charakteristický ich mäkký štýl a pomalé tempo. Názov je odvodený zo slangového slova pre relax. Chill-out hudba sa objavila na začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia v takzvaných “chill rooms” v tanečných kluboch, kde sa hrávala relaxačná hudba, ktorá dala tanečníkom možnosť “vychladnúť” z dôraznejšej a rýchlejšej hudby hranej na hlavnom pódiu.

Žánre súvisiace s chill-out hudbou sú napríklad ambient, trip-hop, nu jazz, ambient house a downtempo. V roku 1990 vydal KLF svoj ambient house album s názvom “Chill Out”. V legendárnej “Chillout Room” v nočnom klube Konspiracy mohli nájsť návštevníci pohovky, pohodlné vankúše, psychedelické svetlo, projekciu pútavých obrazov a hudbu, ktorá bola výrazne pomalšia v porovnaní s tou, čo sa hrala o pár metrov ďalej na tanečnom parkete. Higher Intelligence Agency (HIA) pomohla presunúť koncepciu “chladnej miestnosti” z vedľajšej šou na hlavnú udalosť. V roku 1992 Bobby Bird a malá skupina jeho spolupracovníkov založila experimentálny elektronický hudobný klub zvaný Oscillate, kam priniesol Bird svoje syntetizátoy a bicie automaty a

improvizáciou na nich tvoril počas vystúpenia nové nahrávky. Napriek tomu, že klub Oscillate bol založený v Birminghame, členovia HIA cestovali aj do iných krajín, kde usporadúvali živé vystúpenia. V roku 1993 v Amsterdame vytvorili pre mnohých nezabudnuteľnú udalosť, keď v obrovskom kruhovom priestore počas vystúpení HIA, Orbital a Autechre tvoril umelec ľadové kreslá.

V polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia a neskôr vyšli mnohé kompilácie s názvom “Chill Out”, ktoré pomohli vytvoriť žáner úzko súvisiaci s downtempo a trip-hopom. Žáner obsahuje aj niektoré formy trance music, ambient a IDM. Chill-out je zvyčajne tónová, relaxačná hudba (alebo aspoň nie tak “intenzívna” ako ostatné štýly z ktorých vychádza). Môže tiež zahŕňať extrémne psychedelické experimentálne zvuky veľkej rozmanitosti. Ministry of Sound usporiadalo množstvo udalostí, ako sú napríklad Ibiza, a vydalo na CD množstvo kompilácií a mixov s názvami “chill out” alebo len “chill”, uspokojujúcich čoraz početnejšie chill-out publikum. Ale asi najznámejšie chill-out kompilácie sú Café Del Mar. Café del Mar je plážový bar nachádzajúci sa v Sant Antoni de Portmany na španielskom ostrove Ibiza. Je to populárna turistická letná destinácia známa nádhernými západmi slnka.

Bar otvorili Ramón Guiral, Carlos Andrea a José Les v roku 1978. Café del Mar vydáva albumy kompilácií so skladbami vyberanými vlastnými DJmi z baru. Hudba je vyberaná tak, aby navodila pocit zážitku zo sledovania západu slnka. Skladby sú popisované ako ambient a "easy listening" hudba. Pôvodne bar predával vlastné kazety s hudbou, následne pokračuje predávaním CD. Do roku 2007, bolo vydaných 14 albumov, viacero samostatných kompilácií a 2 albumy pripomínajúce 20. a 25. výročie. Celosvetovo bolo predaných približne 9 miliónov albumov.

Niekoľko hudobných ukážok: Any Other Name – Thomas Newman, Sync24, Mike Oldfield

Suomisaundi

Ak by niekoho zaujímalo čo vznikne ak zmiešame prvky goa-trance, psy-trance a fínskej ľudovej hudby, tu sa to dozvie. Je to Suomisaundi. Tento žáner elektronickej hudby vznikol okolo polovice 90. rokov 20. storočia vo Fínsku. Neskôr získala hudba s prvkami Suomisaundi celosvetovú popularitu. Ale poďme pekne po poriadku. Niekedy začiatkom 90. rokov, počas svojich letných aktivít, predstavil párty kolektív Ruskababa Goa-trance hŕstke nadšencov. Na týchto akciách sa hudba väčšinou prehrávala na DAT či na audiokazetách. Jedným z DJov, ktorý hrával tieto nové psychedelické melódie fínskemu publiku na párty Ruskababa bol Pepe Kosminen. Goa-trance si vo Fínsku získaval čoraz väčšiu obľubu. V sklade v Herttoniemi hrá Ville Tikkanen prvýkrát vo Fínsku Goa-trance v konvenčnejšom prostredí. Prvou skupinou, ktorá sa zamerala osobitne na propagáciu miestnej hudby bola Löyhä.

Prvýkrát sa Suomisaundi dostal do globálneho obehu počas sezóny 95/96, keď sa DAT kazety so skladbami, ktoré produkoval Tim Thick, cez noc stali senzáciou undergroundovej Goa-trance DJ scény. Zvuky a témy, ktoré sa nachádzajú v týchto krátkych FastTracker 2 skladbách a inšpiratívna reakcia na ne po celom svete, sa stali základnými stavebnými kameňmi fenoménu Suomisaundi.

V roku 1996 bol vydaný pravdepodobne prvý Suomisanudi album Flippin Bixies, pomenovaný po súkromnom nahrávacom štúdiu, ktoré sa nachádzalo v Helsinkách okolo polovice 90. rokov. Prvým nahrávacím štúdiom zameraným výlučne na Suomisaundi sa v roku 1997 stalo Exogenic Records. Približne v tom istom čase vznikla spoločnosť Midiliitto ako združenie zamerané na rozvoj výroby a komercializácie Suomisaundi. Pepe Kosminen bol zakladajúcim predsedom spoločnosti Midiliitto. Medzi členov Midiliitto patrilo i mnoho budúcich medzinárodných hviezd Suomisaundi vrátane členov skupín ako Texas Faggott a Squaremeat. Suomisaundi bol spočiatku terčom kritiky, pretože včasné skladby tohoto žánru trpeli nekonzistentnou kvalitou. Postupne sa však kvalita a aj dostupnosť hudby výrazne zlepšila. V roku 2000 Tim Thick spustil Thixx'n'Dixx, webovú stránku, ktorá usporiadala masívny katalóg Suomisaundi do ľahko prístupného formátu. Thixx'n'Dixx sa stala tak populárnou, že sa spomína aj v programe populárnej hudby vo fínskej národnej televízii. Neskôr kvôli problémom s hostingom slúžila už iba ako katalóg s odkazmi na stránky jednotlivých Suomisaundi umelcov. Od roku 2000 výrazne vzrástol celosvetový záujem o fínsky trance, pričom mnohé fínske skupiny sa zúčastnili medzinárodných turné. Avšak zvyčajne mimo Fínska je štýl Suomisaundi stále považovaný za výstrednosť v kontexte žánru Psytrance. Najvýznamnejšie fanúšikovské základne Suomisaundi mimo Fínska sú v Rusku, na Ukrajine, v Japonsku a v Austrálii.

Neustále rastúci počet fanúšikov v Austrálii, na Novom Zélande a v ďalších krajinách, viedol nefínskych producentov ku vytváraniu fínsky znejúcej hudby kdekoľvek vo svete. Pojem "Suomisaundi" sa zvyčajne používa iba na opísanie hudby, ktorá sa produkuje vo Fínsku, zatiaľ čo hudba produkovaná v suomi tradícii, ale mimo Fínska je voľnejšie označovaná ako "freestyle psytrance". Suomisaundi skladby sú zvyčajne veľmi melodické a eklektické, zvyčajne s ťažkým vplyvom z ranného Goa-trance, Tribal House-u a Acid Trance-u, často doplnené o ľudové nástroje či zvuky pripomínajúce staré videohry. Skladby sú popretkávané skreslenými zvukmi, komplikovanými bubnovými prechodmi, pauzami, hovorenou rečou vo fínčine či angličtine. V mnohých prípadoch obsahujú podivný humor alebo sebairóniu. Niektorí umelci ako Luomuhappo a Tekniset začlenili do svojich skladieb fínske ľudové melódie, čím dali svojej hudbe výraznejší fínsky zvuk. Fínska príroda tiež zohráva v Suomisaundi dôležitú úlohu, pretože párty sa často konajú v lesoch Fínska a skladby i albumy často odkazujú na tento aspekt žánru, napríklad Puoskariho album Open Forest alebo Haltya – Forest Flavour a album Book of Nature. Medzi najznámejších interpretov tohto žánru patria: Huopatossu Mononen, Pavel Svimba, Tekniset, Luomuhappo, Texas Faggott, Haltya, Shiwa 2000.

Electroclash

Koncom 90. rokov 20. storočia sa na hudobnej scéne objavil elektrický šok – Electroclash.

Je to žáner spájajúci New Wave a elektronickú tanečnú hudbu. Electroclash, tiež známy ako retro electro, tech pop, nouveau disco, new new wave a dvojzmyselne tiež synthcore a electropunk je termín, ktorý vytvoril Larry Tee. The Guardian nazval Electroclash jedným z “najvýznamnejších prevratov v nedávnej histórii tanečnej hudby”.

Pod týmto označením sa najprv dostal do pozornosti médií v roku 2001, keď sa konal festival Electroclash v New Yorku. Žáner bol reakciou proti vtedajšej forme elektronickej hudby. Zúčastnené skupiny sa inšpirovali New Wave a moderným umením. Produkovali syntetizovaný pop zvuk. Festival Electroclash sa konal znovu v roku 2002 s následným turné po USA a Európe v rokoch 2003 a 2004. Priekopníkom bol však už v roku 1997 I-F so skladbou „Space Invaders Are Smoking Grass“ (ktorá „zavádza staromódnu dynamiku veršov a chórov do electro burácania a vzdáva tak poctu Atari ére“). Je to skladba, ktorá má významne prispela ku definícii a rozšíreniu tohto hudobného žánru. Rovnako tak aj francúzske duo Miss Kittin & The Hacker, ktoré definovalo Electroclash scénu skladbami 1982 a Frank Sinatra, ktoré po prvýkrát vydal v roku 1998 vo svojom vydavateľstve DJ Hell. Predstavil veľa ranných electroclash piesní, ako napríklad Christopher Just – I’am a Disco Dancer z roku 1997 alebo Chris Korda – Save the Planet, Kill Yourself, ktoré pôvodne boli vydané už v roku 1993. V uznávanom filmovom dokumente Vitajte v klube! 25 rokov elektronickej tanečnej

hudby európskej televíznej siete Arte, Miss Kittin spolu s DJ Hellom popisuje vznik prvých piesní nového štýlu a vyhlasuje ho za vynálezcu žánru Electroclash. Najznámejšími interpretmi tohto žánru boli Felix da Housecat, Peaches, Chicks on Speed, Miss Kittin & The Hacker, Fischerspooner a Toktok vs. Soffy O. Počas prvých rokov boli i Ladytron niekedy označovaní ako Electroclash, oni však uviedli, že v ich tvorbe nejde výlučne o Electroclash a toto označenie sami odmietli.

Keďže prví umelci tohto žánru pochádzali z mnohých krajín, stalo sa Electroclash hnutím, ktoré sa objavilo v medzinárodnom meradle. Zastrešené a mentorované bolo podnikateľmi, ako je šéf vydavateľstva DJ Hell a propagátor Larry Tee. Vďaka svojmu „faktoru odpadu a pôvabu“ sa stal mestským fenoménom s centrami v Berlíne, New Yorku, Londýne a Mníchove. Veľký Electroclash boom však v roku 2003 skončil.